

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van
oorlogsgedenktekens te Menen**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 04 mei 2009 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsgedenktekens te Menen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 01 oktober 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

1° Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsgedenkteken voor de militaire en burgerlijke doden van Menen, gelegen te Menen (Menen), Vander Merschplein ZNR;

bekend ten kadaster:

Menen, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) ZNR(DEEL).

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1) Het oorlogsgedenkteken voor de militaire en burgerlijke doden van Menen wordt beschermd als monument omwille van de:

- Artistieke waarde:

Als zijnde een gedenkteken van de hand van de uit Menen afkomstige beeldhouwster Yvonne Serruys. Het beeldhouwwerk bestaat uit een sterke compositie met 2 vrouwelijke figuren, die beide als symbool voor het vaderland kunnen opgevat worden: de ene vrouw beweent de doden, de andere vrouwelijke figuur staat voor kracht, bescherming, glorie en onsterfelijkheid bereikt door de overwinning. Zowel de idee van overwinning als herdenking worden in het werk gecombineerd. Het beeld wordt enerzijds een gevoeligheid en sentimentele waarde toegedicht, anderzijds wordt de vormgeving ook krachtig en mannelijk genoemd.

Serruys werd als beeldhouwer gevormd door Egide Rombaux in Brussel. In 1904 trok ze definitief naar Parijs, waar ze vele koppen en bustes van bekende personen, naaktbeelden en mythologische taferelen realiseerde. Ze vervaardigde enkele openbare sculpturen in Gent (standbeeld voor Emile Claus), Rijsel, Parijs, Biarritz, Tunis en Sfax. Hoewel klassiek van vorm en met perfectie als maatstaf wordt haar werk warm en gevoelig genoemd. Ze leunt aan bij een groep kunstenaars die gevormd zijn in de ateliers van August Rodin.

- Historische waarde, meer bepaald historische context en sociaal-culturele waarde:

Als zijnde een publieke sculptuur en meer bepaald een oorlogsgedenkteken, dat gerealiseerd werd door een vrouw. Beeldhouwen werd aan het begin van de 20ste eeuw als een mannelijke activiteit gezien. Zeker de realisatie van openbare beeldhouwwerken was nagenoeg exclusief aan mannen voorbehouden. Serruys is één van de weinige vrouwen, die aan het begin van de 20ste eeuw een aantal opmerkelijke publieke sculpturen kon realiseren. Wellicht omwille van haar goede artistieke reputatie en het feit dat ze in Menen geboren was, werd ze gevraagd het oorlogsgedenkteken van Menen te vervaardigen.

- Sociaal-culturele waarde:

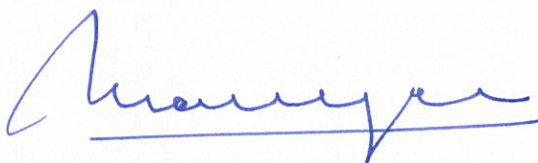
Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 en 5 juni 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006 en 18 september 2009).

Brussel, 26-03-2010

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS